

νεῖται, τὸ δὲ μέλλον μὲς διαφεύγει! Τὰ συνέδρια κατεστράφησαν καὶ οἱ
σύεδροι ἐθελκώθησαν, διότι κατὰ τὸ σοφὸν λόγιον, ὁ σπείρων ἀνέμους
θερίζει τρικυμίας!

Ν. Δαμασκηνός,

Η ΤΑΝΑΓΡΑΙΑ ΚΟΡΗ

ΗΛΑΤΩΝΙΚΟΣ ΕΡΩΣ

ΛΙΜΙΑΙΟΣ ΤΩ ΡΑΘΥΛ

Ἐν Περιόλῳ τῇ 1 Σεπτεμβρίου 187 . .

Ὅταν, φίλε μου, πρὸ δύο ἐτῶν ἦλθες νὰ μὲ ἀποχαιρετήσης, ἤμην,
ὡς ἐνθυμεῖσαι, συλλογεὺς ἑνθερμος, κατὰ τι μηχανικὸς καὶ μισάνθρωπος,
ἀγαπῶν μᾶλλον νὰ ζῶ μετὰ τῶν νεκρῶν ἢ μετὰ τῶν ζώντων καὶ
προτιμῶν μικρὸν κυανόχρουν ἐκ πορσελάνης δοχεῖον ὅλων τῶν χρυσοφυ-
λακίων ὑπουργῶν ἢ τραπεζίτων. Ὁ οὕτως ἀγαπῶν τὴν τέχνην καὶ τὰ
βιβλία δὲν ἔχει τι νὰ αἰσχύνηται διὰ τὴν ἀεργὸν ζωὴν τοῦ ἐσυνείθησεν
εἰς αὐτὴν ἐνωρί, ὡς ἐκ τῆς πυρετώδους αὐτῆς μανίας μου ἥτις μὲ καθί-
στα ἀνέκωνον διὰ πάνταν τακτικὴν ἐργασίαν. Πρὶν εἴκοσι λοιπὸν μηνῶν
ἐπανήρχαστο ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ἐπειδὴ ἐγνώριζες τὴν ἀδυναμίαν μου, μοὶ ἐκό-
μισας δῶρον ἐν τῶν μικρῶν ἐκείνων πηλίνων ἀγαλμακτίων, τὰ ὅποια ἀνευ-
ρίσκονται ἐν τοῖς τάφοις τῆς Βοιωτίας πρὸς τὴν Τανάγραν, μίαν τῶν
θελκτικῶν ἐκείνων πλαγγόνων, αἵτινες ἀφ' οὗ διήλθον δυσχίλια ἔτη ὑπὸ
τὴν γῆν, ἐξοπνῶσιν αἴφνης, δροσερχὶ καὶ χαρίεσσα, ὡς αἱ παρθέναι ἐκεῖ-
ναι τοῦ μύθου, αἵτινες ἀπεναγκάθησαν εἰς τὸ βάθος σπηλαίου ὑπὸ μάγου.
ὦ! πῶς ὅλα τὰ κομψοτεχνήματά μου τῆς Σινικῆς, τῆς Ἰαπωνίας καὶ
τῶν Σέρων μοὶ ἐφάνησαν ὡρὰ καὶ ἀκομψὰ πλησίον τοῦ ἀληθοῦς αὐτοῦ
θησαυροῦ! Τὴν ἐθαύμαζον ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους ἐν ἐκστάτει, οὐδ' οἱ ἐμ-
παιγμοὶ σου μὲ ἀπέσπων αὐτῆς. Τὴν βλέπω ἀκόμη ἐκεῖ, ἐπὶ τῆς ἐστίης
καὶ οὐδὲ ἡ μικροτέρα πτυχὴ τοῦ χιτῶνός της ἐξηλείφθη τῆς μνήμης μου!
Ἦτον ὀρθὴ, ἀσκεπὴς, λεπτὴ ἐπίχρυσος ταινία ἀνύφου τοῦς μεταξίνους
αὐτῆς πλακάρους, ἐπιχαρίτως δεδεμένους περὶ τὴν κεφαλὴν ὅθεν διεσπεί-
ροντο δραπέται τινὲς βόστρυχοι. Οἱ κυανοὶ ὀφθαλμοὶ της ὑπὸ τὰς καστὰς
νάς βλεφαρίδας καὶ τὰ ἡμιχαλίνοντα ῥόδινα χεῖλη ἐξέχεον ἀδέσβαιον ἄρωμα
εὐγενείας καὶ ἀγχιότητος. Ὅλον τὸ σῶμα καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ βραχίονες
περικαλύπτοντο ὑπὸ λεπτοῦ χιτῶνος λευκοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διήρχοντο
ἀπὸ δεξιῶν πρὸς ἀριστερὰ αἱ πτυχαὶ ῥοδόχρου ἱματίου τόσοι λεπτοφυεῖς

ὥστε ἡσθάνετό τις ὑπ' αὐτὸ τὴν σάρκα ζῶσαν καὶ πάλλουσαν, τόσον δὲ σεμνοῦ ὥστε καὶ Ἑστιάς ἠδύνετο νὰ ρθονήσῃ τὴν περιβολὴν ταύτην. Ἀλλὰ δὲν ἐτελείωσα, φίλε μου, ἄφες με ἐν τῇ εὐδαιμονίᾳ τῶν ἀναμνήσεων.

Λεπτὴ κυανῇ γραμμῇ διήρχετο κατὰ μῆκος τοῦ χιτῶνος καὶ ἀνεμιγνύετο μὲ τὸ λευκὸν καὶ τὸ ροδόχρουν χρῶμα, ὡς τὸ λευκὸν τὸ ροδόχρουν καὶ τὸ κυανοῦν ἀνχιμγνύονται εἰς τὰς συνθέσεις τοῦ Ῥαφαήλ. Μικρὰ ἐρυθρὰ σανδάλικα περιέδεχλον τοὺς ὡς θεᾶς πόδας τῆς, καὶ οἱ περιδένοντες αὐτὰ ἱμάντες ἔφερον τὰ ἔχνη ἐλαφροῦ χρυσώματος τὸ ὅποιον ὁ χρόνος ἐσεβάσθη. "Α! ἀφ' ἧς στιγμῆς τὴν εἶδα, ἡ μικρὰ Ταναγραία μου δὲν ἔπαυσε κατέχουσα τὴν καρδίαν μου! Ἦτο ἡ ἐρωμένη μου, ἡ περηγορία μου, καὶ ἐνώπιον αὐτῆς διηρχόμην ὀλοκλήρους ἡμέρας θαυμάζων αὐτὴν σιωπηλῶς. Ἡσθάνομην δι' αὐτὴν ἔρωτα συγχρόνως καὶ θαυμασμόν. Ἡ φυσιογνωμία τῆς ἦτο τότεν σοδραὲ εἰ καὶ γλυκεῖα, τὸ παράστημά τῆς τόσον εὐγενὲς καὶ σεμνὸν, ὥστε θὰ ἠρυθρίων καὶ νὰ σκεφθῶ καὶ νὰ δμιλήσω ἐνώπιόν τῆς ἄλλως ἢ ὅπως ἐνώπιον μητρὸς ἢ ἀδελφῆς. Εἶχον ἐν τῇ αἰθούσῃ μου δύο μικρὰ ἐκ γύψου ἐκμυσεῖα τῆς Ἀφροδίτης τῶν Μεδίκων καὶ τῆς τοῦ Καπιτωλίου· τὰ ἐξήφάνισα. "Όταν ἤλθες νὰ με ἀποχαιρετίσῃς παρετήρησες τὴν ἀλλοτρίαν αὐτὴν καὶ μὲ περιέπικξες ἐπὶ μίαν περίπου ὥραν· ἀλλὰ δὲν πρέπει ποτὲ νὰ περιπαίζῃ τις τὸν ἐνθουσιασμόν, πρέπει νὰ τὸν συμπερίζῃται ἢ νὰ τὸν καταδικάζῃ.

Ἀνεχώρησες διὰ Οὐκσιγκτῶνα καὶ μετὰ σοῦ ἀπώλετα τὸν μόνον φίλον τοῦ ὁποίου ἡ συνκλαστροπὴ ἠδύνετο νὰ με ἀπασχολῇ τῆς λατρείας τῆς φιλτάτης μου. Τότε κατέστη δι' ἐμέ διττῶς ἀγαπητὴ, ἦτο δι' ἐμέ ἡ ἀπεικόνισις τῆς γυναικὸς καὶ ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἀπόντος φίλου. Πῶς νὰ σοὶ περιγράψω τὰς ἡμέρας τὰς ὁποίας διήλθον ἐνώπιον αὐτῆς μὲ ἐσταυρωμέναις τὰς χεῖρας, ὑγροῦς τοὺς ὀφθαλμούς, ἀνακχλύπτων ἀδιακόπως νέκ θέληητρα, εὐλογῶν τὸν τεχνίτην ὅστις ἔπλασε τὸ ἀριστούργημα αὐτὸ καὶ τὸν φίλον ὅστις μοὶ τὸ ἐδῶρησε! Βρειδίκα πάντοτε, ἐμειδίων δὲ καὶ ἐγὼ θεωρῶν αὐτὴν καὶ ὅταν προσήλουν τὸ μειδίκαμά μου εἰς τὸ ἰδικόν τῆς ἐνόμιζον ὅτι τὰ χεῖλη τῆς ἐφρόνουν ὅτι ἤθελε νὰ δμιλήσῃ καὶ νὰ μὲ εἴπῃ, ἴσως, σὲ ἀγαπῶ! . . Κατήντησα νὰ μὴ ἐξέρχωμαι τοῦ οἴκου μου· αἱ ἄλλαι γυναῖκες μοὶ ἐφκίνοντο ἀηδεῖς· ἡ ὑπηρέτριά μου μὲ ἐνόμισε παρὰφορον καὶ διέδιδε μάλιστα τοῦτο. "Α! πτωχοὶ τῷ πνεύματι ὅσοι δὲν ἐννοοῦσι τὴν περὰφορον τοῦ ὠρχίου ἀγάπην! Ὁ θαυμασμός μου κατέστη ἔρως, ὁ ἔρως λατρεία καὶ ἡ λατρεία μηχανία. Τότε μόνον ἐνόησα τοὺς "Ελληνας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀπευθύνοντας τὰς προσευχὰς καὶ τὰς θυσίας των, πρὸς μάρμαρον τοῦ Φειδίου ἢ τοῦ Πραξιτέλους! Ποσάκις ἀνεμνήσθην τὴν Γαλάτειαν καὶ τὸ γανόμενον θαῦμα τὸ ὅποιον νομίζουσι μῦθον καὶ τὸ ὅποιον θυμῶς ὁ ἔρως μου καθ' ἐκάστην ἡύχετο νὰ ἐπικληφθῇ. Μειδίζεις Ῥαοῦλ καὶ ἔχεις ἴσως δίκαιον· ἀλλ' ἡ καρδίκα μου εἶναι οὕτω πεπλασμένη,

ὥστε θέλει νὰ ζωογονῇ ὅ,τι θαυμάζει καὶ δὲν θαυμάζει χωρὶς ν' ἀγαπᾷ.

Τρεῖς μῆνες περῆλθον οὕτως. Ἐπιμελῶς καλυπτομένη ὑπὸ ὑελίνου κώδωνος, ἡ φιλότατη μου ἐφωτίζετο καθ' ἐκάστην πρωΐαν ἀπὸ τὰς ἀκτίνας τοῦ φθινοπωρινοῦ ἡλίου, ὅστις ἀντανκλᾷτο ἐπὶ τῶν βοστρύχων καὶ τοῦ στήθους της. Ἀπὸ καιροῦ ἤδη δὲν ἦτο πλέον δι' ἐμὲ ἡ ἀδελφὴ, ἐρωμένη, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ καρδίκα μου συνήθροιζε ἐν ὅλῃ τῇ περικορᾷ τὴν ἀγάπην της.

Ὁ χειμὼν ἐφθάσεν· ἐροδῆθην δι' αὐτὴν τὸ σκότος καὶ τὸ ψῦχος καὶ κατεσκεύασα μικρὸν ἀργυροῦν κιβώτιον ἐν ᾧ τὴν ἑλαιοὶν καθ' ἐσπέρην, καὶ τὴν ἔθετον πάλιν ὑπὸ τὸν ὑελινὸν κώδωνά της τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος. Ἀλλὰ συχνά, κατὰ τὴν νύκτα, ἠγειρόμην κρύφῃ ὡς ἐγκληματίας καὶ ἡνοιγα περίφοδος τὸ κιβώτιον διὰ νὰ βεβαιωθῶ ὅτι ἡ ἐρωμένη μου, ἦτο ἐκεῖ! . .

Μισανθρωπότερος παρὰ ποτε ἀπηγόρευσα τὴν εἴσοδον εἰς πάντας καὶ ἔζησα κατὰ μόνους μὲ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀδικόπου λατρείας μου. Ἡμὴν ζηλότυπος ὡς μαῦρος· οὐδεὶς ἐκτὸς ἐμοῦ ἔπρεπε νὰ βλέπῃ τὴν ταναγραίαν μου. Ὁ ἐλάχιστος θόρυβος μὲ ἀνησύχει· ἔζων ἐν μεγίστῃ ταραχῇ διζκοπτομένη ὑπὸ μικροτάτων ὥρων θαυμασμοῦ, καθ' ὅς ἡ ἀποδιωκομένη ταραχὴ μὲ κατέτρωγεν. Ἀλλ' ἡμὴν ἐπὶ τέλους εὐτυχίης, ἠγάπων, ἐθαύμαζον. Οἴμοι! ἡ εὐτυχία μου δὲν διήρκεσε ἐπὶ πολὺ.

Κατὰ τὸν Νοέμβριον ὁ ἥλιος ἐσπάνιζε καὶ ἤρχισαν βροχαί. Ἡσθάνομην ἐμκυτὸν βαρύθυμον καὶ μελαγχολικόν, καὶ ἡ ταναγραίκα μου ἐμειδία μελαγχολικώτερον ὑπὸ τὸν ἐπ' αὐτῆς βαρύνοντα ὀμβρῶδη οὐρανόν. Πρωτὶν τινὰ ἐξάγων αὐτὴν τοῦ κιβωτίου ἠσθάνθην αἰφνίδιον τρόμον· ἐνόμισα ὅτι τὰ χεῖλη της εἶχον ὠχριάσει, ὅτι ὁ λευκὸς της χιτῶν ἀπέκτησε μελανὰς κηλίδας. Μετὰ δύο ἡμέρας ἡ κυανῇ γραμμῇ ἐμαύρισεν, τὸ ἐπιχρῶμα τῆς ταινίας ἀπώλεσε τὴν λάμψιν του καὶ κατέστη ἀμυδρὸν κίτρινον. Ἐκ τότε ἡ ζωὴ μου κατέστη διαρκὲς βάσανος. Ἐπεριποιούμην τὴν ταναγραίαν μου ὡς παιδίον ἀσθενές, καὶ τὴν ἡρώτων πολλάκις ἂν πάσῃ. Φοβούμενος τὸν ἀέρα καὶ τὴν ὑγρατίαν δὲν ἡνοιγον πλέον τὰ παράθυρά μου καὶ διετήρουν ἐν τῷ δωματίῳ συγκεκερατμένην θερμικασίν. Μάταια προσπάθει· ἀνωφελὲς φίλτρον! Τὸ κακὸν προῦχώρει γιγαντιαίως καὶ ἡσθάνομην πλησιάζουσαν τὴν ὀλεθρίαν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ φιλότατη μου θὰ ἐπιπτεν εἰς τὰς ἀγκάλας μου κόνις, ἄχρους . . . νεκρά! Σκεπτόμενος τοῦτο, πράγματι ἐνόμισα ὅτι θὰ περπονῆσω καὶ τόσον κατεβλήθην ὥστε μὲ κατέλαβε πυρετὸς καὶ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας κρύπτων ἀπὸ ὅλους τὸ πάθος μου ἐσκεπτόμην ἂν θὰ ἀποθάνω πρὸ τῆς ταναγραίης μου ἢ ἐκείνη πρὸ ἐμοῦ.

Ὅταν ἰάθην ἀπεφάσισα νὰ θεραπεύσω μὲ πᾶσαν θυσίαν τὸ καταβιβρώσκον τὸν θησαυρόν μου κακόν. — Ἀλλὰ, ἔτιω· σκέπτεσαι, φίλε Ἐρμού,

ὅτι ἄνθρωπος εἰδήμων ἔπρεπε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι τάχιστα ἀφκνίζονται ὑπὸ τὸν ὀμιχλώδη τὸν Παρισίων οὐρανὸν τὰ χρώματα τῶν μικρῶν ταναγραίων κορῶν, καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ λάβω τὴν ἀπόφασίν μου.

Τὸ ὁμολογῶ· ἄλλος τις θὰ κατέφευγε πρὸς ἀρχαιολόγον, ἐγὼ συνεβουλεύθην ἱατρὸν.

— Κύριε, τῷ εἶπον, νεκρὰ κόρη τὴν ἐποίαν ἀγαπῶ, εὐρίσκεται εἰς θέσιν προξενουῶσιν φόβους. Γεννηθεῖσα ὑπὸ οὐρανὸν θερμότερον τοῦ ἰδικοῦ μου, μετηνέχθη αἴφνης εἰς τὴν ὑγρὰν αὐτὴν καὶ πικρὰν παριστικὴν ἀτμοσφαίραν. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπώλεσε τὴν δροσερότητα, τὸ χρῶμα, τὴν λάμψιν τῆς· τὰ χεῖλη τῆς εἶναι ὠχρὰ καὶ οἱ γλαυκοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς ἄνευ ζωῆς. Συμβουλευσάτέ με τί πρέπει νὰ κάμω!

— Δὲν δύναμαι νὰ ἴδω τὴν κόρην αὐτὴν, μοι εἶπεν ὁ ἱατρός.

— Ἀδύνατον· δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ καὶ δὲν πρέπει οὐδεὶς νὰ τὴν ἴδῃ. Ἀλλως εἶναι ἀνωφελές.

— Λοιπὸν κύριε, ἂν ἡ κόρη αὕτη ἐγενήθῃ εἰς μεσημβρινὰ κλίματα ἔκαμην πολὺ κακὰ νὰ τὴν φέρωσιν εἰς Παρισίους· πρέπει νὰ ἐπκνέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα τῆς. Αἱ νεάνιδες, κύριε, ὁμοιάζουσι τὰ ἄνθη· πρέπει νὰ ἀνέξάνωσιν ὅπου ἐσπάρησαν.

Ἡ ποιητικὴ αὕτη παρατήρησις τοῦ ἱατροῦ μὲ συνεκίνησε.

— Τώρα δέ, ἱατρε, καὶ μίαν δι' ἐμέ συμβουλήν. Πάσχω ἀπὸ πυρετοῦς, εἶμαι ἀσθενὴς καὶ μελαγχολικός, τὸ ψῦχος μὲ βλάπτει . . .

— Ταξειδεύσατε, κύριε, ἀναχωρήσατε διὰ μεσημβρινότερα κλίματα, καὶ ἐπκνέλθετε πρὸς ἡμᾶς μετὰ τῶν χελιδόνων.

Κυχαρίστησα τὸν ἱατρὸν καὶ ἐπκνέλθον οἴκοι περίφροντις.

Ἐξήγαγον τὴν μικράν μου ἀπὸ τῆς ἀργυρᾶς κλίνης τῆς, καὶ ἐρρέμβασα ἐπὶ μακρὸν θεώμενος αὐτήν. Ἐπιπτε χιών, ὁ οὐρανὸς ἦτο θαλὸς καὶ συννεφώδης. Ἐν τῷ βλέμματι τῆς κόρης ὑπῆρχέ τι τὸ μελαγχολικὸν καὶ ἐνεφαίνετο θλιβερὰ ἔκφρασις νοσταλγίας.

— Λοιπὸν ὀρκίσθην νὰ σέ σώσω δι' οἰκσδήποτε θυσίας! Θὰ ἐπκνέδῃς, φιλότιμη μου, τὴν Τάνκρην, καὶ θὰ τὴν ἴδω καὶ ἐγὼ μετὰ σοῦ.

Ἄμκ ἀπαφάσισα τοῦτο ἡσθάνθην ἑμαυτὸν κατὰ τι ἀναισθησθέντα. Ἐπετάχυνα τὰς ἐτοιμασίας τῆς ἀναχωρήσεως· ἔθεσα πάλιν τὴν ταναγραίαν μου εἰς τὸ κιβώτιόν τῆς, κατεσκευάσα δερματίνην θήκην διὰ νὰ τὴν φέρω πάντοτε μετ' ἐμοῦ καὶ ἐπεδιδάσθην ἐν Μασσαλίᾳ.

Ἐφθασα εἰς Ἀθήνας φέρων τὸ πολυτίμον κειμήλιόν μου. Νὰ σοὶ εἰπῶ τί ἔκαμν κατὰ τὸν πλοῦν, τί εἶδον εἰς τὴν πόλιν τοῦ Κέκροπος, δὲν δύναμαι τῇ ἀληθείᾳ, διότι ὅλαί αἱ σκέψεις μου ἦσαν ἄλλοῦ προσηλωμέναι. Ἐφαυὸν κατὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν μικρὰν θήκην, καὶ ἀφοῦ ἐπειθόμην ὅτι ἦτο ἀκόμῃ ἐπ' ἐμοῦ ἡσύχαζον ἐπ' ὀλίγον. Νομίζω ὅτι διερχόμενος εἶδον

τὸν Παρθενῶνα· τὸν ἐθαύμασα κατὰ τὴν ἐπιστροφήν μου, ἀλλὰ ἐν τῇ καταστάσει ἐν ἣ εὐρισκόμεν ἴσως τότε οὔτε καὶ τὸν παρετήρησα.

Ἦρχιζεν ἤδη τὸ ἔαρ πρόωρον καὶ εἰς τὰ ὠραία ταῦτα μέρη καθαρὰ καὶ χλιαρὰ ἀτμοσφαιρὰ περιέβαλε τὰ πάντα· ἤμην σκεπτικὸς καὶ μελαγχολικός· εἶχον τὴν ἐκρινὴν ἐκείνην μελαγχολίαν τῆς ψυχῆς ἣτις αἰσθανομένη ἐκυτὴν γηράσκουσιν βλέπει τὰ πάντα περὶ αὐτὴν ἀναγεννώμενα. Μία καὶ μόνη σκέψις ἐν τούτοις μὲ κατεῖχεν ἡ ἐλπίς νὰ ἴδω ἀναγεννωμένην τὴν φιλότιμὴν μου, νὰ τὴν ἴδω ζωογονουμένην ἐν ταῖς ἀγκάλας μου ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου τῆς πατρίδος. Εὗρον ἀμαξάν καὶ ἀνεχώρησα διὰ τὴν Βοιωτίαν. Διέβημεν τὴν Δεκέλειαν, τὸν Πάρνηθα καὶ περὶ τὴν δεκάτην τῆς ἐσπέρας ἔφθασα ἐνώπιον ἐλεεινοῦ χανίου, μίαν μόνην λέξιν ἐννοῶν ἀπὸ ὅσα μοι ἔλεγον τὴν λέξιν Σχηματάρι. Διότι Σχηματάρι εἶναι τὸ χωρίον τὸ πλησιέστερον καίμενον εἰς τὴν ἀρχαίαν Γάναγρον, τὴν ὁποίαν ὁ μὲν Ὅμηρος καλεῖ Γραίαν, οἱ δὲ νεώτεροι Γρημάδαν.

Ἦ νύξ ἦτο θερμή, αἰθρία, ἀστερόφαντος καὶ προκνήγγελλεν ὠρεῖαν τὴν ἐπομένην ἡμέραν. Ἐξήπλώθην ἐπὶ ἐλεεινῆς κλίνης, σφίγγων ἐπὶ τοῦ στήθους τὴν μικρὰν θήκην μου.

— Περίμενε ὀλίγας ὥρας, φιλότιμη μου· θὰ ἀναζήσης, θὰ ἀναπνεύσης τὸν ἀέρα τῆς πατρίδος σου κεκορεσμένον ἀπὸ τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθέων τὰ ὁποῖα ἔδρεπον ἄλλοτε αἱ ἀδελφί σου· τὰ χρώματά σου θὰ ἀνκφανῶσι δροσερότερα καὶ ἡ χάρς ἣτις θὰ ἀνακλάμῃ ἐπὶ τοῦ μετώπου σου θὰ ἦναι ἡ γλυκυτέρα ἀντιμισθία τῶν κόπων μου.

Δὲν ἔκλεισα βεβασίως τοὺς ὀφθαλμούςς μου κατὰ τὸ ἐπίλοιπον τῆς νυκτός. Τέσσαρες ἢ πέντε χωρικοὶ μένοντες εἰς τὸ αὐτὸ μὲ ἐμὲ δωμάτιον, ἐκάπνιζον καὶ ἡστειεύοντο εἰς διάλεκτον δυσδιάγνωστον. Ἀνεμνήσθην τὰς ἱστορίας τῶν ληστῶν καὶ κρητῶν ἰσχυρῶς τὸ μικρὸν μου κιβώτιον περιέμενον ἀνυπομόνως τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου.

Αἱ πρῶται ἀκτῖνες τῆς αὐγῆς ἐχρύσιζον μόλις τὸν ὀρίζοντα ὅτε ἐγὼ διεγυθινόμην πρὸς τὰς περιφήμους νεκροπόλεις. Ἡ σπουδὴ τῶν βιβλίων καὶ τῶν χαρτῶν μὲ ἐξοικεῖωσαν ἐπὶ τοσοῦτον πρὸς τὴν χώραν, ὥστε εὖρον εὐτυχῶς χωρὶς νὰ ἐρωτήσω τὸν δρόμον. Ὁ ἥλιος δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀνατεῖλαι ὅτε ἔφθασα εἰς μίαν τῶν νεκροπόλεων. Διότι δὲν εἶναι μία μόνον νεκρόπολις ἐν Γάναγρα· ὑπάρχουν πολλὰ διεσπαρμέναι ἐφ' ὅλης τῆς πεδιδάδος τοῦ Λάρι, μεταξὺ τῶν χωρίων Σχηματάρι, Μπράτσι, Αἰάτανι καὶ Στανιάτες· τὰ ὁποῖα σχηματίζουν κύκλον περιφερείας ἐξ ἑξαμυρίων περὶ τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλεως. Εἰς σέ ὅστις ἐπισκέφθης τὴν Γάναγρον δὲν εἶναι ξένα τὰ ὀνόματα ταῦτα καὶ δύνασαι διὰ τῆς φαντασίας νὰ ἀκολουθήσης τὸ δρομολόγιόν μου. Ἀλλὰ, καθ' ἣν στιγμὴν περιεπλανώμην μέσῳ τῶν ἡνεωγμένων ἐκείνων τάφων πᾶσα ἀρχαιολογικὴ σκέψις ἦτο μακρὰν ἐμοῦ. Ἐλεγον μόνον κατ' ἐμαυτόν: Ἐδῶ ἄρα γε ἦ ἐκεῖ, ἐκοιμήθη ἐπὶ

εἴκοσιν αἰῶνας ! Περιέμενον τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ὡς περιμένουσι κατὰ τὴν νύκτα τῆς παρχμονῆς τοῦ νέου ἔτους τὸν κτύπον τοῦ ὀρολογίου τὸν ἀναγγέλλοντα τὸ μεσονύκτιον. Καὶ πράγματι ἦτο νέον ἔτος ἢ μᾶλλον νέα ζωὴ ἥτις ἐπρόκειτο νὰ ἀρχίσῃ δι' ἐμέ.

Ἐπροχώρησα μέχρι τῆς κορυφῆς μικροῦ γυμνοῦ λόφου ἐφ' οὗ αἱ πρότρατοι ἀνασκαφὰς εἶχον ἀφήσει πολλὰ ἔχνη. Δὲν ἠξέυρω πῶς ἐπαίσθην ὅτι ἡ φιλτάτη μου εἶχεν ἐκεῖ ἀναπαυθῆ. Ἀκταχνίκητος ἔλξας μὲ ἔσυρε πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀπομακρυνθῶ. Ἐρριψα εἰς τὸν ἀέρα λίθους, μετὰξὺ τῶν ὁποίων παρενέβαλε θραῦσμα πλάγγονος· τὸ θραῦσμα αὐτὸ ἔπεσεν ἐντὸς ἐνὸς τῶν περικυκλούντων με τάφων, ἐγὼ δὲ ἐκάθησα ὅλως τρέμων ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ κενοῦ αὐτοῦ τάφου ἔχων ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος προσηλωμένους τοὺς ὀφθαλμούς. Ἡ καρδίᾳ μου ἔπαλλε. Θὰ ἦμην πολὺ ὠχρὸς !

Τέλος πρὸς τὸν Ὠροπὸν λάμψις ζωηρότερα ἐχρύσωσε τὸ ροδόχρουν τοῦ οὐρανοῦ· ἀκτῖνές τινες πρόδρομοι τῆς ἡμέρας διέσχισαν τὸ κενὸν καὶ συγχρόνως τὸ ἄσμα τῶν πτηνῶν ἀντήχησε περὶ ἐμέ. Μετὰ δύο λεπτά ὁ ἀκτινωτὸς δίσκος τοῦ ἡλίου ἐνεφανίσθη εἰς τὰ βλέμματά μου καὶ ὁ γλαυκὸς τῆς Ταναγρίας οὐρανὸς ἐφωτίσθη ἐν ὅλῃ τοῦ τῆ λαμπρότητι.

Νευρικῶς, πυρετωδῶς ἤρπαξα τὴν θήκην μου, τὴν ἠνοιξα καὶ ἐξήγαγον τρέμων τὴν λατρευτὴν εἰκόνα τὴν ὁποίαν εἶχον νὰ ἴδω ἀπὸ δέκα ἡμερῶν, αἰῶνα ὀλόκληρον δι' ἐμέ ! Τότε ἐπετελέσθη φαινόμενον παράδοξον, ἀληθὲς θαῦμα, φίλε μου, διότι ὑπάρχουσιν ἀκόμη θαύματα διὰ τοὺς πιστεύοντας. Ζωογονηθεῖσα ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου τὸν ὁποῖον δὲν ἠλπίζε πλέον νὰ ἐπαινίδῃ ἡ φιλτάτη μου ἐφαιδρύνθη μὲ παλμὸν χαρᾶς. Τὰ πρὸ ἐλίου ὠχρὰ χρώματά της ἀνέλαμψαν ζωηρότατα. Τὰ χεῖλη της ἐγένοντο ροδινότερα, οἱ ὀφθαλμοὶ της γλαυκότεροι, τὸ μειδίσμα της γλυκύτερον . . . Ὁ λευκὸς αὐτῆς χιτὼν ἀπέβαλε τὰς μελανὰς κηλίδας τὴν θλιβεράν περιβολὴν τοῦ πένθους καὶ τῆς ἐξορίας. Τὰ πάντα ἐν αὐτῇ ἐδείκνυν τὴν ζωὴν, τὴν εὐδαιμονίαν, τὰν χαρὰν, τὴν ἀνακτηθεῖσαν τέλος πατρίδα. Ἐνόμισα ὅτι μετεμορφώθη ἐν τῷ φωτὶ ταναγρχίου Θαῦμα . . . Μὲ κατέλαβε συγκίνησις τόσον μεγάλη καὶ ἀπρόοπτος ὥστε διὰ πρώτην φοράν, ὃ μὴ φοβῆται· φίλε μου, ἀφῆκα τὴν ἀγαπητὴν μου νὰ ἐκφύγῃ τῶν χειρῶν μου.

Ἐκ φόβου ἐκάλυψα τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἐλιποθύμησα. Ὅταν συνῆλθον τὴν ἐζήτησα διὰ τοῦ βλέμματός, παρεμέρισα τὰς ἀκάνθας καὶ τινες ἀνεφύησαν εἰς τὸ βάθος τοῦ ἀνασκαφέντος τάφου. ὦ ! ἔκπληξις ! Ἡ μικρά μου, ἐγλύστρησεν ἀπαλὰ ἀπαλὰ χωρὶς νὰ κτυπήσῃ ἐπὶ τῶν λίθων τοῦ τάφου καὶ ἀνεπαύετο ὑπὸ τῆς ἀκάνθας μειδιῶσα πάντοτε, μειδιῶσα, μειδίσμα πλήρες παρκαλλήσεως, ὡσὰν ἤθελε νὰ εἴπῃ.

— ὦ ! ἄρες με ἐδῶ !

— Αοιπὸν! ναί, ἀγαπητὴ μου, εἰμι δοῦλος σου, μόνον διὰ σέ ζῶ, καὶ δὲν θέλω νὰ ἀποθάνῃς ἐξ αἰτίας μου ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τοὺς παγετώδεις αὐτῆς ἀνέμους! Θέλεις νὰ μείνῃς εἰς τὴν πατρίδα σου, εἰς τὴν παλαιὰν κοιτίδα σου... Θὰ μείνῃς! Οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἱερόσυλοι, ἀνόητοι ὅταν ἀποσπῶσι τὰ ἀνθὴ ἀπὸ τοὺς κλώνους αἵτινες τὰ κρατοῦσιν. Εἶναι δὲ μυρϊκῆς ἀνοσιότεροι ὅταν κομίζωσιν εἰς μακρινὴν ἐξορίαν, εἰς Λονδίνον εἰς Βερολίνον, εἰς Παρίσιους τὰ χαρίεντα ἀνθὴ εἰς τὰ ὅποια ἡ ἐλληνικὴ τέχνη ἔδωκε ζωήν. Ἡμεῖν ἀνόσιος καὶ τώρα οὐκ ἐπικυροῦμαι τὸ λάθος μου. Ἡ θέλησίς σου εἶναι ἀκράδαντος καὶ βεβαία. Θὰ κοιμηθῇς εὐτυχὴς ἐν αὐτῷ τῷ τάφῳ ἢ μᾶλλον θὰ μαιδίζῃς τὸ καθαρὸν τῆς αἰωνιότητος μαιδίμα.

Ἀλλὰ... ἂν ἄλλοι πάλιν ἱερόσυλοι σοὶ ἀφαιρέσωσι τὴν ἡσυχίαν τὴν ὁποίαν ἐγὼ σοὶ ἀποδίδω; ὦ, ὦχι! Δὲν εἶναι τοῦτο δυνατόν. Ὡς ἐγὼ θὰ ἴδωσι τάφον ἀνεργμένον ἐν ᾧ ἀνεφύησαν ἀκάνθαι καὶ δὲν θὰ ἐπιχειρήσωσι σκαρὴν ἐπ' ἐλπίδι παρθένου τάφου. Δέκα θὰ πκρέλθωσι μετ' ἐμὲ αἰῶνες καὶ ὅμως ἡ νεότης καὶ ὠραιότης σου θὰ ἀνθῶσι ἀκόμη ὑπ' αὐτὰς τὰς ἀκάνθας.

Οὕτω λαλῶν ἔσφιξα τὸ τελευταῖον τὴν ἀγαπητὴν μου εἰς τὰς ἀγκάλας μου, ἐκείνη δὲ με ἠὺχαρίστησε δι' ἀποχαιρετητηρίου μαιδιάματος. Παρεμέρισα τὰς ἀκάνθας ἐκ τοῦ βάλθους τοῦ τάφου, εὔρον εἰς τὰ πέριξ ὄρυα καὶ θύμον καὶ κατσκεύευσα ἀπαλὴν κλίνην ἐφ' ἧς τὴν ἀπέθεσα, ἀφροῦ τελευταῖον τὴν ἀπεχαιρέτισα. Ἐπειτα ἔρριψα ἐπ' αὐτῆς χόρτον διὰ νὰ τὴν ἀποκρύψω ἀφ' ὅλων τῶν βλέμματων, τὴν ἐκάλυψα μὲ τὰς ἀκάνθας ἵνα διαφυλάττηται ἀπὸ τὸν ἀνέμον καὶ ἐγονυπέτησα ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἀφροῦ δ' ἔχυσα θερμὰ δάκρυα ἀπεμυκρύνθην βιαίως διὰ παντὸς ἀπὸ τῶν τόπων ἐκείνων.

Περιπλανώμενη χωρὶς νὰ γνωρίζω ποῦ πηγαίνω ἔχων πλήρη τὴν κεφαλὴν ἀπὸ πορετώδεις ὀπτασίας. Εὐχαρίστησις πικρὰ καὶ ὅμως βλαστὰ τοῦ ἀγχιθαῦ τοῦ ὁποῖον ἔπραξα ἀνεμιγνύετο ἐν ἐμοὶ μετὰ τῆς ταρχῆς τῶν θλίψεων καὶ τῶν ἀναμνήσεων. Μετὰ μίαν ὥραν, μετὰ πολλὰς ὥρας ἴσως, ἤσθάνθην τὴν γλῶσσάν μου ζωνεῖν, τὴν λάρυγγα καίοντα. Ἐζήτησα πηγὴν τινὰ, δὲν ὑπῆρχε καὶ ἐξάδιζον πάντοτε. Τέλος διὰ μέσου τῶν θάμνων εἶδον μακρὰν δύο ἀνθρωπίνους μορφὰς καὶ ἔτρεξα πρὸς αὐτὴν τὴν διεύθυνσιν.

Ἐκ πηγῆς σκιαζομένης ὑπὸ ἰτέας νεαρὰ κόρη καὶ γραικὴ γυνὴ ἐπλήρωσαν τὰς ὑδρίας των καὶ διηυθύνοντα βραδεῖ βήματι πρὸς γειτονικὸν χωρίον.

Ὀπτασία παράδοξος μὲ ἐξέπληξεν. Ὀνειρεύομαι; Τὴν ἔθαψα, ἀπεχαιρέτησα αὐτῆς διὰ παντὸς καὶ ὅμως ἴδον αὐτὴ ἐνώπιόν μου! Τὴν ἀφῆκα ἀκίνητον καὶ αὐτὴ περιπταεῖ πρὸ ἐμοῦ. Ἠγέρθη τοῦ τάφου καὶ ἐπικρουσάμενη πάλιν εἰς ἐμὲ δίδει δὲν ἤθελε νὰ με ἐγκαταλείψῃ. Ἐπλησίασα

τὴν νεάνιδα καὶ τὴν παρετήρησα ἐκπληκτος. . . Αὐτὴ ἦτον! Κάτωθεν τῶν δύο γλυκῶν καὶ ὑγρῶν ὀφθαλμῶν τῆς ἐφ' ᾧ ἔλαμπεν ἡ ἀγαθότης, ἐξωγραφίζετο ῥις εὐθεία καὶ ῥόδινα χεῖλη, τὰ αὐτὰ ἐκείναι τὰ ὅποια πρὸ ἀλίγου ἔσφιγγον ἐπὶ τῶν ἰδίων μου. Ἀσπτὴ ἐπίχρυσος ταινία ἀνύφου τοῦς μεταξίνους αὐτῆς πλοκάμους ἐπιχαρίτως δεδεμένους περὶ τὴν κεφαλὴν ὅθεν διεσπείροντο ἀρχπέτσι τινὲς βόστρυχοι. Ὅλον τὸ σῶμά της περιεκαλύπτετο ὑπὸ λεπτοῦ χιτῶνος λευκοῦ ὅθεν ἐξήρχοντο οἱ εὐκαμπτοὶ καὶ ἰσχυροὶ αὐτῆς βραχίονες. Ῥαδάχρουν ἱμάτιον διερχόμενον ἀπὸ δεξιῶν πρὸς ἀριστερὰ ἄφινε νὰ μαντεύῃ τις τὸ θελητικὸν σχῆμα στήθους ζωογονομένου ὑπὸ τοῦ ἔκρος τῆς ζωῆς. Ἦμην ἐν ἐκστάσει ὅτε ἡ νεκρὰ ταναγρχία ἐστράφη πρὸς ἐμέ. Γῆς ἔκκαμα σημεῖον ἔτι ἤθελα νὰ πῶ· μοὶ ἔτεινε τὴν ὑδρίαν τῆς καὶ ἐνόμισα ὅτι τὸ ὕδωρ τῆς Ταναγρχας ἦτο νέκτωρ. Ἡ συνοδούσα αὐτὴν γραῖα μοὶ εἶπε δύο λέξεις τῶν ὁποίων ἀργότερα ἔμαθα τὴν σημασίαν: *Καλῶς ὠρίσατε* ὥς ἀπάντησιν δ' ἐγὼ προσέκλινα. Ἡ νεάνις μὲ ἐθεώρει προσεκτικῇ, εἶδεν ὅτι εἶμαι κεκμηκῶς καὶ μοὶ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου τὸ χωρίον διὰ νὰ μὲ πείσῃ νὰ τὴν ἀκολουθήσω. Κεκλῶς εἶχον μαντεύσει ἀπὸ τὸ βλέμμα, ἀπὸ τὴν γλυκύτητα τοῦ μειδιάματός της ὅτι ἡ φιλόατη μου ἦτο ἀγαθὴ ὅσον καὶ ὠραία! Τὴν ἠκολούθησα, τοῦς ὀφθαλμοῦς ἔχων ἐπ' αὐτῆς προσηλωμένους καὶ ὀνειροπολῶν εὐδαίμονιαν ἄγνωστον.

Ἄ! Ῥαοῦλ, μειδιάς, καὶ μαντεύεις τὰ ἐπίλοιπα. Ἐν τῇ κλύβῃ ὅπου ὠδηγήθην ἐκλήητο γέρον φουστκνελλοφόρος ὅστις μὲ ὑπεδέχθη μὲ τὰς αὐτὰς μυστηριώδεις λέξεις: *καλῶς ὠρίσατε*, καὶ ἔσφιξε τὴν χεῖρά μου ὡς παλαιὸς φίλος. Ὅταν συνῆλθον κητὰ τι ἐκ τῆς συγκινήσεώς μου ἐσκέφθην νὰ τῆς ἀποτείνω λέξεις τινὰς ἰταλιστί. Ὑπεδέχοντο τὴν φράσιν μου μετ' ἀναφωνήσεως χαρᾶς. Μὲ ἠνόουν. Ὁ γέρον ἦτο νεώτερος, ἔζησε πολλὰ ἔτη εἰς Σμύρνην ὅπου ὀμιλεῖται ἡ ἰταλικὴ ὅσον καὶ ἡ ἐλληνικὴ. Μοὶ ἀπηύθυνε πληθὺν ἐρωτήσεων εἰς ἃς σχεδὸν δὲν ἀπῆντων, διότι μόνον εἰς τὴν νεκρὰν ταναγρχίαν ἐπρόσεχον. Εἶχεν ἀνάψει κλάδους τινὰς καὶ γονυπετῆς πρὸ τοῦ πυρὸς μᾶς ἠτοίμαζε καφέν· οὐδὲν τῶν κινημάτων τῆς μοὶ ἐξέφυγε, πᾶσα δὲ πτυχὴ τῆς ἐσθῆτός της ἐπεθεόριον τὴν ιδέαν μου ὅτι ὁ Θεὸς ἔκαμε χάριν ἐμοῦ θαῦμα καὶ ὅτι ἡ φιλόατη μου ἐξῆλθε μεγεθυθεῖσα ἐκ τοῦ τάφου. Ὁ γέρον παρετήρησε τὴν συγκίνησίν μου καὶ μὲ ἠρώτησεν ἂν ἔκασχα. Ἐγὼ δὲ τοῦ ἀπάντησα ὅτι ἐλυπούμην νὰ ἐγκαταλίπω τὴν Ταναγραν.

— Ἄν εἶναι τοῦτο μόνον, μοὶ ἀπῆντησε, δύνασθε νὰ περάσετε ἡμέρας τινὰς μαζὺ μας διὰ νὰ εἰπῇτε εἰς τοὺς ἐν Εὐρώπῃ φίλους σας ὅποια εἶναι ἡ ἐλληνικὴ φιλοξενία.

Ἐδέχθην ἄνευ παρακλήσεων, εὐτυχῆς λογιζόμενος ἅτι δύναμαι νὰ προσβλέπω ἀκόμη τὴν θεῖαν τῆς ταναγρχίας μου ὠραιότητα. Ἐγὼ ἐπίνομεν τὸν

καρὸν ἐσφρίζετο ὀρθίῳ ἐπὶ τῆς θύρας περιτυλίσσουσα τοὺς ὠραίους βραχιόνάς της διὰ τοῦ ῥοδοχρύσου ἱματίου. Ἦτο ἡ φιλότατη μου εἰς τὴν θέσιν εἰς ἣν τὴν εἶλεπον καθ' ἐκάστην ἐν ὅλῃ τῇ λάμπει τῆς ζωῆς καλλονῆς της! «Αὐτὴ εἶναι!» ἐφώνησα ἀκουσίως... Ἐπλησίασε τὸν πατέρα της, ἔλαβε τὴν χεῖρά του καὶ ἀντήλλαξαν λέξεις τινὰς ἑλληνιστί. Ἐσχέποντο ἴσως νὰ μὲ θεραπεύσωσι!

Πρὸς τί νὰ σοὶ διηγηθῶ τὰς εὐδαίμονας στιγμὰς ἃς διῆλθον μετ' ἐκείνης! Ἡ Ἀθηνᾶ, αὐτὸ ἦτο τὸ ὄνομά της, ἐγνώριζεν ἄρκετὰ τὴν ἰταλικὴν ὥστε νὰ μὲ ἐννοῇ, ἐγὼ δὲ δὲν ἐγνώριζα ἄρκετὰ ὥστε νὰ τῆς ὁμιλῶ πολὺ. Συνδιαλεγόμεθα ἀνταλλάσσοντες μειδιᾶματα! Αὐτὴ εἶναι ἡ γλῶσσα τοῦ ἔρωτος, ἀληθὴς παγκόσμιος γλῶσσα.

Τὴν τρίτην ἡμέραν ἤμην ἤδη ἀποφασισμένος· ὁ Θεὸς μοὶ τὴν ἀφῆρεσεν, ὁ Θεὸς μοὶ τὴν ἀποδίδει· γεννηθήτω τὸ θέλημά του. Ἔσυρα τὸν γέροντα παρὰ τὴν πηγὴν, ἐξεθείασα τὴν καλλονὴν τῆς θυγατρὸς του καὶ τὴν ἐζήτησα εἰς γάμον. Μοὶ ἀπήντησεν ὅτι θὰ ἀφήσῃ τὴν θυγατέρα του κυρίαν τῆς θελήσεώς της. Ἀλλὰ, δὲν ἀνέγνωσα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, δὲν προησθάνθην ἀπὸ τὸ σφίξιμον τῆς χειρὸς της, ὅτι τοιαύτη ἦτο καὶ αὐτῆς ἡ θέλησις; Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν τὴν ἡσπάρθην εἰς τὸ μέτωπον καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἤμεθα μία ψυχὴ εἰς δύο σώματα.

Ἐπρότεινα εἰς τὴν Ἀθηνᾶν νὰ μένω μετ' αὐτῆς ἐν Τανάγρα. Πᾶσα ὥρα παρέρχομένη μοὶ ἀτεκάλυπτεν ἐν τῇ θείᾳ αὐτῆς φύσει νέους θησαυροὺς καλλονῆς ἀπλότητος καὶ ἀγχιότητος. Χάριν αὐτῆς εὐχαρίστως ἤθελον ἀρνηθῆ καὶ τὴν πατρίδα μου ὡς οἱ ἥρωες ἐκεῖνοι τοῦ Ὀμήρου οἱ γευθέντες τοῦ λωτοῦ. Ἀλλ' ἡ Ἀθηνᾶ ἤθελε νὰ ἴδῃ τὴν Γαλλίαν, ὅπου αἱ γυναῖκες δὲν ἦσαν ἐνδεδυμέναι ὡς αὐτὴ. Ἡ ἀνυπομονησίς νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν γένειον προήρχετο ἀπὸ ἀγαθὴν καὶ μετριοφρονᾶ σκέψιν· ἀπὸ τὸν φόβον δὴλα δὴ μήπως ἂν καὶ πλησίον της εὐρισκόμενος νοσταλγῇσω. Ὁ γέρον τὴν ἐνεθάρρυνε πάσῃ δυνάμει.

— Πήγαινε, Ἀθηνᾶ μου, ἔλεγε, πήγαινε νὰ δείξης εἰς τὰς Γαλλίδας ὅποῖαι εἶναι αἱ Ἑλληνίδες κόρσι.

Ἔφερα τὴν μεγάλην ταναγραίαν μου εἰς τὰς Ἀθῆνας διὰ νὰ τὴν μετεμπίσω εὐρωπαϊστί. Ἐνεδύθη κομψότατα ἀπλὴν μεταξίνην εἰσθῆτα ἀνοικτοῦ χρώματος. Μοὶ ἐφάνη ὠραιότερα ἀκόμη ὑπὸ τὰ νέα της ἐνδύματα διότι ἔφερεν αὐτὰ μετ' ἐλευθερίας καὶ χάριτος.

Μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας τῆς ἐδείκνυον ἐν Παισιόις τὰς μικράς της ἀδελφάς τὰς φυλακισμένας ἐν τοῖς ἐρμαρίοις τοῦ Δούβρου. Διετήρησεν ὅλην τὴν γαλήνιον εὐθυμίαν της ἐν μέσῳ τῶν βορίδων τῆς μεγάλης πόλεως. Ἦμεθα εὐτυχεῖς καὶ πλέον ἐρωτευμένοι ἢ τὴν πρώτην ἡμέραν. Ἡ Ἀθηνᾶ μακθάνει τὴν γαλλικὴν καὶ μὲ διδάσκει ὀλίγον τὴν ἑλληνικὴν. Ἡ σελήνη τοῦ μέλιτος ἔσται πασιφανὴς πάντοτε δι' ἡμᾶς. «Αἱ φίλς

μου! κρίνε περί τῆς εὐτυχίας μου! ἡ μικρὰ τανναγρχία μου ζῇ καὶ εἶναι σύζυγός μου! Ἡ τανναγρχία μου ἦτο ὥχρ' σήμερον εἶναι ῥόδινος ὡς τὰ ῥόδα! Τὸ θέρος τὸ εὐρίσκει ἐπίσης γλυκὺ ἐν Παρισίοις ὡς καὶ ἐν Ταννάγρ' τὸν χειμῶνα θ' τὸν διέλθωμεν ἐν Ἑλλάδι πλησίον τοῦ καλοῦ γέροντος. Καὶ εἰς σέ φίλε μου, ὀφείλω ὅλην τὴν εὐτυχίαν μου! Ζῶσα Τανναγρχία ἥτις μὲ ἀγαπᾷ καὶ . . . μικροὶ μέλλοντες τανναγρχοί.

Αἰμίλιος

ΡΑΟΥΛ ΤΩ ΑΙΜΙΛΙΩ

Ῥώμη 3 Σεπτεμβρίου 187 . . .

Φίλε μου, ἔχω ἐν τῇ συλλογῇ μου καὶ ἄλλην Τανναγρχίαν. Τρέχω νὰ τὴν θάψω παρὰ τὴν ἰδικήν σου.

(ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

Α. Η. Α.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΠΟΙΪΑ

Ἡ οὕτω καλουμένη λατινικὴ νομισματικὴ ἔνωσις καθιερώθη διὰ συνθήκης ὑπογραφείσης τὴν 23 Δεκεμβρίου 1865 μεταξὺ Γαλλίας, Βελγίου, Ἰταλίας καὶ Ἑλβετίας καὶ ἥς αἱ ἐπίσημοι ἐπικυρώσεις ἀντηλλάγησαν τὴν 13 Ἰουλίου 1866. Εἰς τὴν συνθήκην τούτην δι' ἥς ἐκκλονίσθησαν τὰ τοῦ σταθμοῦ, τοῦ τίτλου καὶ τοῦ μεγέθους τῶν νομισμάτων ὡς καὶ τῆς κυκλοφορίας αὐτῶν καὶ καθιερώθη τὸ φράγμα ὡς νομισματικὴ μονάς, ἡ Ἑλλὰς προσήλθε διὰ νόμου ἀπὸ 10 Ἀπριλίου 1867, δημοσιευθέντος τὴν 4 Δεκεμβρίου 1868 καὶ ἐν τῇ ἐπισήμῳ ἐφημερίδι τῆς Γαλλίας. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νέου νόμου ὁρίσθη ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1869 ἐπετρέπη ὅμως ἡ ἐκτύπωσις καὶ πρότερον νέων ἐθνικῶν νομισμάτων. Ἐκτοτε ἡ μὲν ἐφαρμογὴ τοῦ νέου νομισματικοῦ συστήματος ἀναβάλλεται ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἀλλ' ἐκόπησαν πολλάκις ἑλληνικὰ νομίσματα ἐν τοῖς γαλλικοῖς νομισματοκοπείοις καὶ περὶ τούτου θέλωμεν ἐνταῦθα διὰ βραχέων διακλάσει.

Τὴν χάριν τῶν σφραγίδων τῶν ἑλληνικῶν νομισμάτων ἡ ἑλληνικὴ κυβερνήσις ἀνέθηκε τῷ ἀρχιχαράκτῃ τοῦ ἐν Παρισίοις νομισματοκοπείου Ἀλβέρτῳ Βάρρε, ἔδει δὲ ταῦτα νὰ ᾧσι συμφώνως τῇ νομισματικῇ συνθήκῃ χρυσᾷ μὲν 1) τῶν 100 δραχμῶν 2) τῶν 50 δραχμῶν 3) τῶν 20 δραχμῶν 4) τῶν 10 δραχμῶν 5) τῶν 5 δραχμῶν ἀργυρᾷ δὲ 1) τῶν 5 δραχμῶν 2) τῶν 2 δραχμῶν 3) τῆς 1 δραχμῆς 4) τῶν 50 λεπτῶν 5) τῶν 20 λεπτῶν καὶ χαλκᾷ 1) τῶν 10 λεπτῶν 2) τῶν 5 λεπτῶν 3) τῶν 2 λεπτῶν 4) τοῦ 1 λεπτοῦ.